

Spis treści

Wprowadzenie	11
Część I. Zagadnienia podstawowe	13
1. Prawo finansów publicznych. Administracja finansów publicznych	15
1.1. Pojęcie prawa finansów publicznych	15
1.1.1. Finanse publiczne – próba określenia pojęcia	15
1.1.2. Konstytucyjne podstawy finansów publicznych w Polsce	19
1.1.3. Zakres prawa finansów publicznych	21
1.1.4. Rodzaje norm prawa finansów publicznych	22
1.1.5. Sektor finansów publicznych	22
1.1.5.1. Struktura sektora finansów publicznych	22
1.1.5.2. Nowe formy jednostek sektora finansów publicznych	23
1.2. Administracja finansów publicznych	32
2. Podstawowe instytucje prawa finansów publicznych	37
2.1. Środki publiczne	37
2.2. Dochody publiczne	39
2.3. Daniny publiczne	40
2.3.1. Podatek	41
2.3.2. Inne daniny	42
2.4. Kontrola zarządcza i audyt wewnętrzny	42
Część II. Prawo podatkowe	51
3. Instytucje ogólne prawa podatkowego	53
3.1. Zagadnienia wstępne	53

3.1.1.	Funkcje i klasyfikacje podatków	53
3.1.2.	Zakres obowiązywania Ordynacji podatkowej	55
3.2.	Elementy konstrukcji podatku	55
3.2.1.	Podatnik	56
3.2.2.	Organy podatkowe	57
3.2.3.	Przedmiot podatku	58
3.2.4.	Podstawa opodatkowania	59
3.2.5.	Stawka podatku	59
3.2.6.	Inne elementy konstrukcji podatku	60
3.3.	Zobowiązania podatkowe	61
3.3.1.	Obowiązek podatkowy a zobowiązanie podatkowe	61
3.3.2.	Powstanie zobowiązania podatkowego	62
3.3.3.	Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych	65
3.3.4.	Terminy płatności podatku	69
3.3.5.	Wygaśnięcie zobowiązań podatkowych	70
3.3.6.	Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych. Przedawnienie zobowiązań	73
3.3.7.	Nadpłata podatku	74
3.4.	Sukcesja prawnopodatkowa	76
3.5.	Odpowiedzialność podatkowa osób trzecich	77
3.6.	Interpretacje przepisów prawa podatkowego	78
3.7.	Kontrola podatkowa	82
4.	Prawo podatkowe materialne	87
4.1.	Podatki stanowiące dochód budżetu państwa	87
4.1.1.	Podatek dochodowy od osób fizycznych	87
4.1.2.	Podatek dochodowy od osób prawnych	97
4.1.3.	Podatek od towarów i usług	99
4.1.4.	Podatek akcyzowy	103
4.2.	Podatki stanowiące dochód budżetu gminy (podatki samorządowe)	105
4.2.1.	Podatek rolny	105
4.2.2.	Podatek leśny	106
4.2.3.	Podatki i opłaty lokalne	107
4.2.4.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	110
4.2.5.	Opłata skarbową	112
4.2.6.	Podatek od spadków i darowizn	114
5.	Postępowanie podatkowe	118
5.1.	Normatywne podstawy procedury organów podatkowych	118
5.2.	Zasady ogólne postępowania podatkowego	119
5.3.	Ochrona przebiegu bezstronności postępowania administracyjnego – wyłączenie pracownika lub organu	123
5.4.	Podmioty postępowania podatkowego	125

5.4.1. Strona postępowania	125
5.4.2. Pełnomocnik w postępowaniu podatkowym	127
5.4.3. Podmioty na prawach strony	128
5.5. Sposoby doręczania pism urzędowych. Wezwania w postępowaniu podatkowym	129
5.5.1. Instytucja doręczeń w postępowaniu podatkowym	129
5.5.2. Wezwania	132
5.6. Terminy załatwiania spraw	133
5.7. Wszczęcie postępowania podatkowego	135
5.8. Terminy. Obliczanie terminów w postępowaniu podatkowym	138
5.9. Protokoły i adnotacje. Udostępnianie akt sprawy	139
5.10. Dowody w postępowaniu administracyjnym	141
5.11. Zawieszenie i umorzenie postępowania	144
5.12. Rozstrzygnięcia w postępowaniu podatkowym – decyzje i postanowienia	146
5.12.1. Decyzja administracyjna	146
5.12.2. Postanowienie	148
5.13. System weryfikacji rozstrzygnięć administracyjnych	149
5.13.1. Zwyczajne tryby weryfikacji rozstrzygnięć	149
5.13.2. Nadzwyczajne tryby weryfikacji rozstrzygnięć	154
5.14. Wydawanie zaświadczeń	160
5.15. Postępowanie skargowo-wnioskowe	162
5.15.1. Skargi	163
5.15.2. Wnioski	165
6. Kontrola skarbowa	167
6.1. Pojęcie i zakres kontroli skarbowej	167
6.1.1. Kontrola skarbowa (pojęcie)	167
6.1.2. Zakres kontroli skarbowej	168
6.2. Organy kontroli skarbowej	170
6.3. Postępowanie kontrolne	171
6.4. Wywiad skarbowy	173
Część III. Prawo budżetowe	179
7. Budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego	181
7.1. Wieloletni Plan Finansowy Państwa	182
7.2. Budżet państwa	184
7.2.1. Określenie budżetu	185
7.2.2. Przeznaczenie wydatków budżetu państwa	191
7.2.3. Tryb opracowywania i uchwalania budżetu państwa	193
7.2.4. Wykonywanie ustawy budżetowej	197
7.3. Budżet jednostki samorządu terytorialnego	201

7.3.1.	Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego	201
7.3.2.	Budżet jednostki samorządu terytorialnego – podstawowe definicje	204
7.3.3.	Opracowywanie i uchwalanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego	207
7.3.4.	Wykonywanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego	208
8.	Dług publiczny państwa oraz samorządów terytorialnych	210
8.1.	Dług publiczny państwa	210
8.1.1.	Pojęcie długu publicznego	210
8.1.2.	Podstawy prawne dotyczące państwowego długu publicznego	211
8.1.3.	Uprawnienia Ministra Finansów wobec państwowego długu publicznego	213
8.1.4.	Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	214
8.1.5.	Zasady obliczania państwowego długu publicznego	215
8.1.6.	Zasady zaciągania długu publicznego	215
8.1.7.	Procedury ostrożnościowe i sanacyjne w zakresie długu publicznego i deficytu budżetowego	217
8.2.	Dług samorządów terytorialnych	218
9.	Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	221
9.1.	Zakres odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	221
9.1.1.	Zakres przedmiotowy odpowiedzialności	222
9.1.2.	Zakres podmiotowy odpowiedzialności	225
9.2.	Zasady odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	226
9.2.1.	Czas i sposób popełnienia zdarzenia wywołującego odpowiedzialność	226
9.2.2.	Przypadki wyłączenia odpowiedzialności	227
9.2.3.	Organy i strony postępowania	228
9.2.4.	Kary za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz ich wymiar	229
Część IV.	Prawo bankowe i prawo celne	233
10.	Prawo bankowe	235
10.1.	Prawo bankowe i prawo celne	235
10.2.	Narodowy Bank Polski jako bank centralny	238
10.2.1.	Cel i zadania NBP	239
10.2.2.	Organizacja i kompetencje organów NBP	240
10.2.3.	NBP a władze państwowe	241
10.2.4.	Instrumenty polityki pieniężnej stosowane przez NBP	242
10.2.4.1.	Gromadzenie rezerw obowiązkowych	242
10.2.4.2.	Udzielanie bankom kredytu refinansowego	243
10.2.4.3.	Przyjmowanie weksli do dyskonta lub redyskonta	243
10.2.4.4.	Zagrożenie realizacji polityki pieniężnej	244

10.2.4.5. Operacje NBP na rynku finansowym	244
10.2.4.6. Prowadzenie rachunków bankowych	244
10.2.4.7. Działalność dewizowa	245
10.3. Nadzór bankowy w Polsce	245
10.4. Banki komercyjne	247
10.4.1. Podstawy prawne funkcjonowania banków komercyjnych	247
10.4.2. Formy banków w Polsce oraz podstawy prawne ich funkcjonowania	248
10.4.3. Tworzenie i organizacja banków oraz oddziałów i przedstawicielstw banków	249
10.4.4. Postępowanie przy tworzeniu banków	250
10.4.5. Formy zrzeszania się banków	251
10.4.6. Czynności bankowe	252
10.4.6.1. Podstawowe czynności bankowe – charakterystyka ogólna	253
11. Podstawy prawa celnego	260
11.1. Regulacje prawa celnego	260
11.2. Powstanie długu celnego oraz osoba zobowiązana do uiszczenia długu celnego (dłużnik)	261
11.3. Taryfa celna	263
11.4. Pochodzenie towarów	266
11.5. Wartość celna i przeznaczenie celne	267
Bibliografia	270